

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 20.10.2003 60. vuosikerta Numero 3 Sivu 13

Pihattojen työturvallisuus

Päivi Rissanen, Kuopion aluetyöterveyslaitos

Pihatot päihittävät vanhat parsinavetat miellyttävyydessä ja turvallisuudessa. Tärkeää on silti pitää pihatto hyvässä järjestyksessä. Siellä on myös muistettava noudattaa liikennesääntöjä.

Suurnavettatutkimuksen osana selvitettiin tutkimustilojen tuotantorakennusten turvallisuutta ja toimivuutta. Kaikki tutkitut pihatot oli rakennettu tai peruskorjattu vuoden 1995 jälkeen. Kokonaan uusissa tuotantorakennuksissa oli pystytty alusta pitäen ottamaan huomioon työympäristön toimivuus ja turvallisuus. Peruskorjatuissa rakennuksissa oli sen sijaan jouduttu tekemään enemmän kompromisseja tehokkuuden ja turvallisuuden välillä. Vanhojen tuotantorakennusten ongelmia olivat muun muassa ahtaus, pimeys, ilmanvaihto-ongelmat ja useat toisiinsa liittymättömät rehunjakomenetelmät.

Järjestys ennen kaikkea

Järjestys ja siisteys vaikuttavat paitsi miellyttävyyteen myös turvallisuuteen. Myös riittävä valaistus on tärkeää. Kulkureitit olisi pidettävä avoimina ilman ylimääräisiä tavaroita. Lattiat ja luiskat on hyvä käsitellä karheiksi, jotta vältetään liukastumiset. Tarvittavat talikot, harjat, letkut ja muut työvälineet voi ripustaa seinälle pois jaloista. Lypsyssä tarvittavia välineitä voi pitää lypsyaseman keskellä riippuvassa telineessä, jolloin ne ovat helposti saatavilla eikä niihin pääse kompastumaan.

Työvaatteita on hyvä säilyttää navetan eteisessä tai erillisessä varastuhuoneessa. Kun työvaatteet vaihdetaan navetan eteisessä, ei pölyjä ja punkkeja kulkeudu asuintiloihin. Samoin lääkkeiden, pesuaineiden ja muiden kemikaalien säilytykseen olisi kiinnitettävä huomiota. Niille olisi varattava oma lukollinen kaappi. Kirjallisten töiden tekemiseen ja paperien säilytykseen tarvitaan erillinen toimistohuone.

Pihatton liikennesäännöt

Kun ruokintapöytä on riittävän leveä, eläimet eivät ylety rehujen jakajaan. Riittävän leveä ruokintakäytävä mahdollistaa myös kiskolla kulkevan tai traktorin vetämän rehunjakovaunun käytön ruokinnassa. On kätevää, jos ruokintakäytävä jatkuu koko eläintilan läpi. Tällöin traktorilla voi ajaa ruokintakäytävän päästä päähän. On muistettava, että koneiden käyttö ruokintapöydällä lisää tapaturmariskiä. Ennen rehunjaon aloittamista on varmistuttava, ettei traktorin edessä tai takana ole ihmisiä.

Toimistosta ja maitohuoneesta tulisi päästä liikkumaan lypsyasemalle ja ruokintapöydälle puhtain jalkinein ilman,

että joutuu kulkemaan likaisten lantakourujen yli. Niiden yli kulkeminen paitsi heikentää hygieniaa myös lisää liukastumis- ja kompastumisvaaraa. Yleensäkin olisi pyrittävä järjestämään lehmäliikenne siten, että eläinten ja ihmisten kulkureitit risteävät mahdollisimman harvoin. Eläinten seassa liikkuminen nimittäin lisää aina tapaturman riskiä.

Vaihtoehdot punnittava

Kun suunnitellaan tuotantorakennusta, joudutaan valitsemaan eri työmenetelmien ja koneketjujen väliltä. Mikään vaihtoehto ei välttämättä ole täysin ongelmaton työterveyden ja turvallisuuden kannalta. Kun yksi haittatekijä saadaan poistetuksi, tulee tilalle toinen. Esimerkiksi eläinten ruokinta voidaan järjestää tehokkaasti seosrehuvaunulla, jolloin työn fyysisen kuormittavuus ja työmenekki vähenevät. Samalla kuitenkin altistuminen melulle ja pakokaasulle lisääntyy. Kukin yrittäjä valitsee sopivimman vaihtoehdon oman tilanteensa mukaan.

Lisätietoja: paivi.rissanen@ttl.fi
puh. (017) 201 186

Merja Perkiö-Mäkelä

Rehujen jako käy kätevästi rehunjakovaunulla.